

Juhász Erika: Közművelődés és tudomány

A Kulturális Szemle küldetése, hogy a kultúra széles spektrumán, de elsősorban a közművelődés és a közösségi művelődés témaköreiben, illetve az ezekkel kapcsolatba hozható témákban bemutassa a tudományos relevanciával bíró fontos kutatásokat, tanulmányokat, köteteket és konferenciákat. A Kulturális Szemle témái és szerzői nem csak Magyarország határain belül alkotó szakemberek, mivel a Kulturális Szemle alapítói célul tűzik ki egy Kárpát-medencei magyar Kulturális Szemle működtetését. Ez az interdiszciplináris online tudományos folyóirat így a Kárpát-medence magyar kulturális szakembereinek egy olyan hálózatát kívánja összefogni, akik hisznek a kultúra fontosságában, a kulturális közösségi kezdeményezésekben, és ezt az eszmét szeretnék hosszútávon terjeszteni és fenntartani. Ennek érdekében végeznek elméleti és empirikus kutatásokat, amelyekkel célul tűzik ki a kulturális tevékenységek, intézmények és lehetőségek folyamatos fejlesztését. A Kulturális Szemlébe a tudományos etika betartásával egyaránt publikálhatnak egyetemi oktatók, doktoranduszok, felsőoktatási hallgatók, kutatók, és természetesen a kulturális színtereken dolgozó szakemberek. A kiadás első éveiben elsősorban magyar nyelvű írásokat várunk, a későbbiek folyamán angol nyelvű publikálásra, esetenként angol nyelvű különszámra is lehetőséget kívánunk teremteni, hogy a kultúrával kapcsolatos kutatási eredményeket minél szélesebb körben, nemzetközi viszonylatokban is terjeszteni tudjuk. Ennek a célnak az eléréséért választottuk az online formát is: az elektronikus eszközök segítségével ezek az írások sokkal szélesebb körben el tudnak jutni az érdeklődőkhöz.

A 2020. évi számtól kezdve a folyóiratban a Nemzeti Művelődési Intézet szakmafejlesztési tevékenységében erősödő kutatási, tudományos vonal egyre inkább érvényesül. 2019. szeptemberétől indult el az első Közművelődési Tudományos Kutatási Program, amely egy éves kutatási támogatást nyújt közművelődési témájú kutatásokhoz. A Program keretében évente 10 fő egyéni hallgatói pályázatot támogatunk: közösségszervezés alapszakos, kulturális mediáció mesterszakos és közösségi művelődés osztatlan tanárszakos hallgatók kutatásait; valamint évente 3 komplex kutatócsoport pályázatát támogatjuk: a kutatócsoportban egyetemi oktatók, hallgatók és a közművelődésben dolgozó szakemberek végzik közösen a kutatómunkájukat. Ebben a számban bemutatkozik a három 2019-ben támogatott kutatócsoport, és az első négy egyéni kutató. A Kulturális Szemle teret ad alap- és mesterszakos közművelődési témájú szakdolgozatok kutatási eredményeinek bemutatására is, amelyből ebben a lapszámban három tanulmányt közlünk.

Jelen lapszámban a Nemzetközi kitekintés rovatban Drabancz M. Róbert és Mészáros Szilárd közös cikkét olvashatjuk The Cultural Heritage of the "Kuruc" World in Transcarpathia címmel, amiben a kárpátaljai kulturális örökséggel ismerkedhetünk meg alaposabban. Németh János István senior kutató 5 részes cikksorozatban mutatja be az egész életen át tartó tanulás filozófiai és neveléstudományi történetét. E lapszámban a cikksorozat harmadik része olvasható. Bozsó Renáta, Nagy Angelika és Újvári Edit pedig regionális és helyi kulturális örökség és a helyi identitás metszéspontjait vizsgálja a vajdasági értéktárak működésének vizsgálatán keresztül.

A Hazai tudományos műhelyben az ország különböző pontjain működő felsőoktatási intézmények oktatói, kutatói, valamint kulturális szakemberek publikálnak. Kocsis Mihály, Koltai Zsuzsa, Nemes Krisztina és Reisz Terézia pécsi kutatók közös cikkükben a Baranya megyei falvak infrastruktúráját, eszközellátottságát és finanszírozását vizsgálták. Lanczendorfer Zsuzsanna a Széchenyi István Egyetem egyetemi docense Szellemi kulturális örökségünk egy győri képfestő család munkásságán keresztül címmel teszi közzé tanulmánysorozatának 1. részét. Tóthné Boda Éva Mária, a Nemzeti Művelődési Intézet munkatársa írásában az informális és a nem formális tanulás különböző színtereit járja körül.

A folyóirat Junior kutatóműhely rovatában fiatal kutatók munkáját ismerhetik meg az olvasók, mint például Bajusz Erikát, a Kodolányi János Egyetem hallgatóját, aki cikkében a közművelődés szerepét vizsgálja a magyarságtudat megőrzésében. Farkas Enikő Bianka a Pécsi Tudományegyetem hallgatójaként helyi kutatást végez, a Pécsi Kulturális Központ szerepét járja körül a közösség-szervező szakos hallgatók közművelődési lehetőségeiben. Halász Dániel, a Debreceni Egyetem hallgatója a videojátékok és a kultúra, közművelődés kapcsolódási pontjait keresi. Hacsavecz Éva, a Nemzeti Művelődési Intézet munkatársa cikkében bemutatja az értékfeltárás és közösségfejlesztés helyzetét Belpátfalva településen. Koncz Andrea, a Szegedi Tudományegyetem hallgatója Kecskemét városában vizsgálja a kórusokat, azok történetét, jelenét és közösségi hatásait. Magné Szaitz Éva, szintén a Művelődési Intézet munkatársa az amatőr színjátszás területét ismerteti meg az olvasóval, kutatása középpontjában az amatőr színjátszó csoportok működésének részletező leírása áll.

Könyvajánlatként a Közösségi terek és élmények, avagy a berva völgyi „Ötös” képekben és szavakban elbeszélte története című munkát mutatja be Benkei-Kovács Balázs. A recenzió alapját Simándi Szilvia és Papp Ildikó 2019-ben megjelent Közösségi élet egykor a Berva-völgyben. Emlékképek, közösségek, életképek című munkája adta.

A Tudományos konferenciák keretében a 2020. szeptember 3-án és 4-én rendhagyó módon online formában, Hálózatok a művelődés és a felnőttképzés világában címmel megrendezett konferenciát mutatja be Deák Orsolya és Kállay Gyula Zoltán.

A kulturális szakma alapítója, Durkó Mátyás professzor úr is gyakorta mondta a fontos eszmék terjesztése kapcsán az örök igazságot: „Aki felteszi a kolompot, az rázza is!” A kulturális szakma megerősítéséhez szükség van olyan tudományos folyóiratra, amely küldetéséhez illeszkedően a Kárpát-medence számos kutatóját tudja egyesíteni, és folyamatos kutatásra, és kutatási eredményei publikálására buzdítani. Ezt a célt már a szerkesztőbizottság összeállításánál és későbbi bővítésének lehetősége kapcsán is szem előtt tartottuk. Ezáltal érhetjük el azt, hogy ez a folyóirat ne egy-egy szűkebb kutatócsoport nyilvánossági fóruma legyen, hanem egy minél tágabb tudományos-szakmai kör szellemi támogatását élvezze.

Hívjuk tehát szerzőként mindazokat, akik úgy érzik, hogy szeretnének és tudnának hozzátenni ehhez a vállaláshoz maguk is. És hívjuk olvasóként mindazokat, akik hasonlóan gondolkodnak, és fontosnak tartják a kultúrát, a kultúra továbbadását, mint egyetemes értéket. Gondolkodjunk közösen, őrizzük közösen a magyar kultúra értékeit Magyarországon és a Kárpát-medencében egyaránt!

Hasznos olvasmányélményeket kívánunk!

dr. Juhász Erika

főszerkesztő